
Temat pracy :

EKSPERTYZA TECHNICZNA
stanu konstrukcji i elementów istniejącego budynku kościoła
p.w. Św. Wojciecha Biskupa i Męczennika w Porytem
Poryte ul. Kościelna 6a, 18-520 Stawiski

Obiekt : Budynek kościoła p.w. Św. Wojciecha Biskupa i Męczennika w Porytem
Poryte ul. Kościelna 6a, 18-520 Stawiski

Inwestor : Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Wojciecha Biskupa i Męczennika w Porytem
Poryte ul. Kościelna 6a, 18-520 Stawiski.

AUTOR OPRACOWANIA:

mgr inż. Sławomir Sanejko
Upr. proj. w spec. konstr.- budowlanej
Nr upr. Bł-95/88 i Bł/138/93

.....

Białystok, 20. stycznia. 2023 r.

1. Opis ogólny.

1.1. Podstawa opracowania - umowa zawarta pomiędzy Inwestorem i Projektantem.

1.2. Inwestor – Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Wojciecha Biskupa i Męczennika w Porytem, Poryte ul. Kościelna 6a, 18-520 Stawiski

1.3. Materiały wykorzystane w opracowaniu.

1. Projekt architektoniczno- budowlany, opracowany przez: ARCHINATA Pracownia Projektowa Renata Anna Gwoździej.
2. Inwentaryzacja architektoniczno-budowlana budynku kościoła Św. Wojciecha BM w Porytem wykonana przez mgr. inż. Katarzyna Usewicz i inż. Andrzej J. Wszeborowski.
3. Wizja lokalna
4. Pomiary i badania wykonane podczas wizji.
5. Polskie Normy.

2. Przedmiot i cel opracowania.

Przedmiotem ekspertyzy jest istniejący budynek kościoła p.w. Św. Wojciecha Biskupa i Męczennika w Porytem. Zakres inwestycji obejmuje zewnętrzne roboty elewacyjne.

W chwili obecnej budynek jest użytkowany.

Celem ekspertyzy jest ocena stanu konstrukcji i elementów budynku w aspekcie remontu elewacji oraz docieplenia stropu nad parterem.

3. Opis aktualnego stanu budowlanego w istniejącym budynku.

Kościół murowany z cegły i kamienia polnego został wzniesiony w latach 1834-1840 w stylu neoklasycystycznym, przebudowany w 1945 roku.

W latach pięćdziesiątych wymieniono konstrukcję dachu nad kościołem oraz pokrycie z dachówki ceramicznej na blachę ocynkowaną. W okresie późniejszym wielokrotnie odnawiano wnętrze kościoła, min. na początku lat 50-tych boazeria ścienna, która obecnie została zdjęta.

W roku 2001 wymieniono podłogi i schody prowadzące na chór.

W roku 2013 wykonano izolację pionową ścian fundamentowych oraz odwodnienie liniowe z odprowadzeniem wód opadowych od budynku do dołu chłonnego na terenie działki. Opaska wokół budynku została wykonana jako chłonna, z odpowiednio ułożonych warstw gruboziarnistego żwiru.

W czasie kolejnego remontu zostały wymieniona stolarka okienna na stalową, szklaną pojedynczymi szybami.

W roku 2015 został wykonany remont dachu polegający na wymianie pokrycia dachowego, rynien i rur spustowych. Przy okazji tego remontu została wybudowana sygnaturka na dachu nad prezbiterium i wysunięte okapy dachu. Wraz z tymi robotami wykonano instalację odgromową na dachu budynku

Istniejący budynek jest wolnostojący, nie podpiwniczony na fundamentach z kamienia polnego, o jednej kondygnacji nadziemnej.

Budynek wykonany w technologii tradycyjnej, w układzie jednoraktowym. Długość budynku wynosi 22,56m, szerokość 11,79m liczona po obrysie zewnętrznym, w stanie wykończonym, wysokość budynku ok.11,10m licząc do kalenicy dachu.

Dach stromy, dwuspadowy o pochyleniu około 36° – kryty blachą stalową powlekaną na rąbek stojący. Więźba dachowa w konstrukcji drewnianej, o głównej konstrukcji płatwiowo - krokwiowej z zastrzałem, oraz dodatkowym układem wieszarowo-zastrzałowym. Stwierdzono brak zabezpieczenia elementów drewnianych preparatami zabezpieczającymi przed korozją biologiczną, owadami oraz p.pożarową.

Płatwie górne o wymiarach 20x20 cm podparte są słupkami 20x20 cm i mieczami 18x18cm. Dach usztywniony pojedynczą rozporą poziomą o wym. 20x20cm (rozpora pełni funkcję analogiczną jak kleszcze). Słupy oparte na belkach stropowych 25x25cm. Krokwie o wymiarach 18x20cm z dodatkową drugą krokwią (zastrzałem) w poziomie pomiędzy belką stropową i rozporą. Rozstaw więzara dachowego wynosi około 110-120cm.

Dodatkowy układ konstrukcyjny – wieszak składa się z płatwi kalenicowej o wym. 25x25cm i płatwi dolnej o wym. 25x25cm. Pomiędzy tym płatwiami występuje słup-wieszak o wym. 25x25cm z układem zastrzałów i rozpory poziomej - z belek drewnianych 20x20 cm.

Sufit w formie ślepego pułapu z tynkiem na trzcinie, tynk ułożony na deskowaniu. Na poddaszu brak podłogi z desek.

Ściany zewnętrzne murowane z cegły i kamienia polnego, w 2/3 tynkowany (fasada, prezbiterium, cz. elewacji bocznych). Otwory drzwiowe i okienne wraz ze sklepieniami obmurowane cegłą ceramiczną na zaprawie wapienno-piaskowej. Fragmenty ścian nieotynkowanych z widocznymi większymi elementami z kamienia bitego, pomiędzy którymi powciskane w zaprawie wapienno-piaskowej mniejsze kamienie z okruchów ciemnych kamieni (bazalt). Miejscami kamienie przytwierdzone do ściany na zaprawie cementowej (do skucia).

Ściany fundamentowe z kamienia polnego.

4. Opis i ocena techniczna stanu konstrukcji i elementów istniejącego budynku.

Więźba dachowa w konstrukcji drewnianej, płatwiowo - krokwiowej z zastrzałem, oraz dodatkowym układem wieszarowo-zastrzałowym. Pokrycie z blachy stalowej na rąbek stojący. Stwierdzono brak zabezpieczenia elementów drewnianych preparatami zabezpieczającymi przed korozją biologiczną, owadami oraz p.pożarową, które należy wykonać na istniejącej konstrukcji.

Stan techniczny konstrukcji dachu oraz pokrycia dachu ocenia się jako dobre.

Istniejące tynki zewnętrzne wraz z cokolikami ze względu na zarysowania, występujące odparzone tynki, złuszczającą się farbę, zarysowania, wysolenia - ocenia się ze względu na ich stan techniczny jako średni i kwalifikuje się do remontu i wymiany.

Nowe tynki wykonać typu renowacyjnego, przeznaczone do zastosowania w budynkach zabytkowych. Na pozostawionych fragmentach ścian bez tynkowania należy dokonać robót renowacyjnych, tj. powierzchnię oczyścić, uzupełnić spoiny, zaimpregnować preparatem zabezpieczającym przed wpływem czynników atmosferycznych.

Do naprawy spękań muru należy stosować taśmy z włókien węglowych np. Silka Carbo Dur. Alternatywnie zastosować kotwy ze stali austenitycznej Remmers Spiralanke osadzanie na zaprawie mineralnej Remmers Spiralanke Mörtel M20. Rysy w murze zalewać grawitacyjnie od dołu do góry zaczynem mineralnym Remmers BSP 3

Do naprawy spękań ścian kamiennych - spoin pomiędzy kamieniami, należy stosować zaprawy przeznaczone do zastosowania w budynkach zabytkowych np. Remmers FM TK.

Stan techniczny istniejącego budynku kościoła p.w. Św. Wojciecha Biskupa i Męczennika w Porytem, ogólnie ocenia się jako dobry. Po wykonaniu robót remontowych zarysowanych ścian zewnętrznych wraz z wykonaniem robót elewacyjnych oraz impregnacji konstrukcji drewnianej dachu, stan techniczny budynku ulegnie znacznej poprawie.

6. Wnioski.

1. Stan techniczny istniejącego budynku kościoła p.w. Św. Wojciecha Biskupa i Męczennika w Porytem, ogólnie ocenia się jako dobry.
2. Przed wykonaniem elewacji w pierwszej kolejności należy na całej powierzchni skuć tynki.
3. W miejscach zarysowanych należy w celach naprawczych stosować taśmy z włókien węglowych. Alternatywnie zastosować kotwy ze stali austenitycznej.
4. Do naprawy spękań ścian kamiennych - spoin pomiędzy kamieniami, należy stosować zaprawy przeznaczone do zastosowania w budynkach zabytkowych.
5. Nowe tynki wykonać typu renowacyjnego, przeznaczone do zastosowania w budynkach zabytkowych.
6. Na pozostawionych fragmentach ścian bez tynkowania należy dokonać robót renowacyjnych.
7. Wykonać impregnację elementów drewnianych konstrukcji dachowej preparatami zabezpieczającymi przed korozją biologiczną, owadami oraz p.pożarową.
8. Ułożenie nowej warstwy wełny mineralnej gr. 25cm na stropie, będzie możliwe po zdjęciu istniejących warstw wełny.

Białystok: 20. stycznia. 2023 r.

Autor: